

Струка (назив):		ГЕОЛОГИЈА, РУДАРСТВО И МЕТАЛУРГИЈА		
Занимање (назив):		РУДАРСКИ ТЕХНИЧАР		
Предмет (назив):		ПРИПРЕМА МИНЕРАЛНИХ СИРОВИНА		
Опис (предмета):		Стручно-теоријски предмет		
Модул (наслов):		Теоријске основе припреме минералних сировина		
Датум:	2023. година	Шифра:	Редни број: 01	
Сврха				
Да ученици схвате мјесто,значај и улогу припреме минералних сировина као засебне дисциплине у оквиру укупних знања у експлоатацији минералних сировина				
Специјални захтјеви / Предуслови				
Нема их.				
Циљеви				
-Да ученици усвоје основна теоретска знања о методама, поступцима и фазама припреме минералних сировина. -Да савладају основна знања о ослобађању минерала, устињавању и класирању минералних сировина и значају ових поступака за могућност добијања условних концентрата и других производа припреме. - Да стекну основна знања о методама концентрације, одводњавања и окрупњавања производа концентрације				
Теме				
1. Општи појмови-увод 2. Карактеристике минералних сировина 3. Дробљење и просијавање 4. Мљењење и класирање 5. Одводњавање производа припреме и обогаћивања 6. Помоћни уређаји и опрема				
Тема	Исходи учења			Смјернице за наставнике
	Знања	Вјештине	Личне компетенције	
	По завршеном образовања, лице ће бити способно да:			

1. Општи појмови-увод	- Описује и набраја основне чињенице из историјског развоја припреме минералних сировина -Набраја и разликује основне и помоћне операције у припреми минералних сировина графички приказује машине и објашњава технолошку шему постројења.	- Тумачи и набраја основне чињенице из историјског развоја припреме минералних сировина -Тумачи и разликује основне и помоћне операције у припреми минералних сировина Израђује и графички приказује машине и објашњава технолошку шему постројења.	- савјесно, одговорно, уредно и правовремено обавља повјерене послове, - одговорно рјешава проблеме у раду, прилагођава се промјенама у раду и изражава спремност на тимски рад, - испољи позитиван однос према професионално - етичким нормама и вриједностима, - испољи иницијативу и предузимљивост, - показује добру ручну спретност, моторичку координацију, има добар слух и вид, - испољава одличну способност за разумијевање сложених технолошких структура, система, цртежа и информација, - испољава способност самосталног рјешавања проблема и самосталност у раду - испољава способност управљања лабораторијском опремом.	- теоријски обрадити и објаснити дате појмове а потом наставу компоновати са посјетом постројењима за припрему минералних сировина -у настави користити видео записе, слајдове фотографије, проспекте, интернет информације и друге облике . -садржаје модула прилагодити локалним приликама у рударству и припреми минералних сировина -приликом посјета постројењима за припрему минералних сировина ученици су у обавези да воде дневнике рада или портфола радова из овог предмета
2. Карактеристике минералних сировина	- Објашњава класификацију минералних сировина од значаја за припрему минералних сировина -Објашњава самостално узимање узорака и објашњава његову репрезентативност -Објашњава начин припреме и обраде узорака -Набраја хемијски и минералношки састав и начин утврђивања карактеристика узорка -Објашњава гранулометријски састав и графичко представљање резултата анализе -Објашњава основне претпоставке за еколошки прихватљиве поступке припреме минералних сировина.	- Тумачи класификацију минералних сировина од значаја за припрему минералних сировина -Користи самостално узимање узорака и објашњава његову репрезентативност -Тумачи начин припреме и обраде узорака -Презентује хемијски и минералношки састав и начин утврђивања карактеристика узорка -Тумачи гранулометријски састав и графичко представљање резултата анализе -Тумачи основне претпоставке за еколошки прихватљиве поступке припреме минералних сировина.		

3. Дробљење и просијавање	-Описује појам и врсте дробљења минералних сировина -Објашњава врсте дробилица и њихове основне конструкционе и технолошке карактеристике -Описује основне принципе просијавања у лабораторији и у индустрији -Објашњава појам индустријских просјевних површина , врсте индустријских сита и слично -Објашњава ефекте класирања и фактори који утичу на просијавање у индустријским условим -Описује карактеристике машина, постројења и поступака који се користе са становишта заштите човјекове животне и радне средине.	- Тумачи појам и врсте дробљења минералних сировина -Тумачи врсте дробилица и њихове основне конструкционе и технолошке карактеристике -Анализира основне принципе просијавања у лабораторији и у индустрији -Презентује појам индустријских просјевних површина , врсте индустријских сита и слично -Презентује ефекте класирања и фактори који утичу на просијавање у индустријским условим -Тумачи карактеристике машина, постројења и поступака који се користе са становишта заштите човјекове животне и радне средине.		
4. Мљевање и класирање	- Објашњава основне законитости кретања чврстих тијела у флуиду -Објашњавапојам и принципи класирања у води и ваздуху -Описује изглед , конструкција и принципи рада механичких класификатора,	- Тумачи основне законитости кретања чврстих тијела у флуиду -Анализира појам и принципи класирања у води и ваздуху -Тумачи изглед , конструкција и принципи рада механичких класификатора,		

5. Одводњавање производа припреме и обогаћивања	хидроциклона и пнеуматских класификатора -Објашњава теоријске основе уситњавања мљевењем и специфичности процеса мљевења минералних сировина -Објашњава основне принципе о утрошку енергије за уситњавање мљевењем -Описује врсте и технолошке услове рада индустријских млинова -Објашњава шеме рада млин- класификатор -Објашњава појам уситњавања микронизирајућим мљевењем. -Објашњава основне појмове о влази, грубој и хигроскопној влази и др. -објашњава одводњавање производа припреме минералних сировина на ситима, у бункерима на депонијама -Објашњава одводњавање у згушњивачима и на филтерима, центрфугама и сушарама -Објашњава третман отпадних вода	хидроциклона и пнеуматских класификатора -Презентује теоријске основе уситњавања мљевењем и специфичности процеса мљевења минералних сировина -Тумачи основне принципе о утрошку енергије за уситњавање мљевењем -Презентује врсте и технолошке услове рада индустријских млинова -Тумачи шеме рада млин- класификатор -Тумачи уситњавање микронизирајућим мљевењем. - Тумачи основне појмове о влази, грубој и хигроскопној влази и др. -Тумачи одводњавање производа припреме минералних сировина на ситима, у бункерима на депонијама -Тумачи одводњавање у згушњивачима и на филтерима, центрфугама и сушарама -Презентује третман отпадних вода -Тумачи заштиту природне средине од отпадних вода.		

6. Помоћни уређаји и опрема	-Објашњава заштита природне средине од отпадних вода. - Објашњава појам и функцију складиштења и складишта -Описује објекте за складиштење ;ункери и силоси и сл. -Описује уређаје за транспорт и дозирање вагама, -Описује аутоматски узимачи и опремом за обраду узорака -Описује откривање и издвајање металних предмета.	-Тумачи појам и функцију складиштења и складишта -Презентује објекте за складиштење ;ункери и силоси и сл. -Презентује уређаје за транспорт и дозирање вагама, -Презентује аутоматске узимаче и опрему за обраду узорака -Тумачи откривање и издвајање металних предмета.		

Интеграција				
Минералологија и петрографија, Геологија, Рударски радови , Методе откопавања, машине и уређаји у рударству				
Извори				
- Уџбеници које је одобрило Министарство просвјете и културе Републике Српске; - Друга стручна и теоријска литература (стручни часописи, приручници, збирке, видео и аудио записи, интернет и сл.).				
Оцјењивање				
Оцјењивање се врши у складу са Законом о средњем образовању и васпитању и Правилником о оцјењивању ученика у настави и полагању испита у средњој школи. О техникама и критеријима оцјењивања ученике треба упознати на почетку изучавања модула.				

Струка (назив):		ГЕОЛОГИЈА, РУДАРСТВО И МЕТАЛУРГИЈА		
Занимање (назив):		РУДАРСКИ ТЕХНИЧАР		
Предмет (назив):		ПРИПРЕМА МИНЕРАЛНИХ СИРОВИНА		
Опис (предмета):		Стручно-теоријски предмет		
Модул (наслов):		Методе концентрације		
Датум:	2023. година	Шифра:	Редни број: 02	
Сврха				
Модул је развијен с циљем да ученици схвате мјесто, значај и улогу припреме минералних сировина као засебне дисциплине у оквиру укупних знања у експлоатацији минералних сировина				
Специјални захтјеви / Предуслови				
Циљеви				
-Да ученици усвоје основна теоретска знања о методама, поступцима и фазама припреме минералних сировина. -Да савладају основна знања о ослобађању минерала, устњавању и класирању минералних сировина и значају ових поступака за могућност добијања условних концентрата и других производа припреме - Да стекну основна знања о методама концентрације, одводњавања и окрупњавања производа концентрације.				
Теме				
1. Гравитацијска концентрација 2. Магнетска концентрација 3. Електростатичка концентрација 4. Флотацијска концентрација 5. Брикетирање и синтеровање				
Тема	Исходи учења			Смјернице за наставнике
	Знања	Вјештине	Личне компетенције	
	По завршеном образовања, лице ће бити способно да:			

1. Гравитацијска концентрација	-Објашњава теоријске основе гравитацијске концентрације -Објашњава појам гравитацијске концентрације у флуиду вода -Објасни појам и карактеристике гравитацијске концентрације у тешким течностима -Објасни машине и уређаје који се користе у овим процесима са њиховим основним карактеристикама.	- Тумачи теоријске основе гравитацијске концентрације -Презентује појам гравитацијске концентрације у флуиду вода -Презентује појам и карактеристике гравитацијске концентрације у тешким течностима -Тумачи машине и уређаје који се користе у овим процесима са њиховим основним карактеристикама.	- савјесно, одговорно, уредно и правовремено обавља повјерене послове, - одговорно рјешава проблеме у раду, прилагођава се промјенама у раду и изражава спремност на тимски рад, - испољи позитиван однос према професионално - етичким нормама и вриједностима, - испољи иницијативу и предузимљивост, - показије добру ручну спретност, моторичку координацију, има добар слух и вид, - испољава одличну способност за разумијевање сложених технолошких структура, система, цртежа и информација, - испољава способност самосталног рјешавања проблема и самосталност у раду - испољава способност управљања лабораторијском опремом.	- теоријски обрадити и објаснити дате појмове а потом наставу компоновати са посјетом постројењима за припрему минералних сировина -у настави користити видео записе, слајдове фотографије, проспекте, интернет информације и друге облике . -садржаје модула прилагодити локалним приликама у рударству и припреми минералних сировина -приликом посјета постројењима за припрему минералних сировина ученици су у обавези да воде дневнике рада или портфолио радова из овог предмета.
2. Магнетска концентрација	- Објашњава основне принципе на којима се заснива магнетска концентрације - Објашњава појам магнетске концентрације у пољу ниског интензитета; појам и карактеристике магнетске концентрације у јаком пољу - Објашњава врсте и карактеристике сепаратора који се користе у овим процесима - Описује услове примјене ове методе концентрације	- Тумачи основне принципе на којима се заснива магнетска концентрације -Тумачи појам магнетске концентрације у пољу ниског интензитета; појам и карактеристике магнетске концентрације у јаком пољу -Разликује врсте и карактеристике сепаратора који се користе у овим процесима - Анализира услове примјене ове методе концентрације.		

3. Електростатичка концентрација	-Објашњава теоријске принципе електростатичке концентрације и примјену у припреми минералних сировина -Описује уређаји који се користе у овом процесу -Објашњава услове примјене ове методе концентрације.	- Тумачи теоријске принципе електростатичке концентрације и примјену у припреми минералних сировина - Разликује уређаји који се користе у овом процесу - Тумачи услове примјене ове методе концентрације.		
4. Флотацијска концентрација	- Објашњава теоријске принципе флотацијске концентрације - Описује фазе у процесу флотације - Објашњава принципе рада флотацијских машина -Набраја и именује реагенсе у флотацијској концентрацији.	- Тумачи теоријске принципе флотацијске концентрације - Разликује фазе у процесу флотације - Анализира принципе рада флотацијских машина -Разликује реагенсе у флотацијској концентрацији.		
5. Брикетирање и синтеровање	- Објашњава теоријске основе брикетирања -Набраја основне принципе технологије брикетирања угља -Именује машине за брикетирање -Објашњава особине брикета -Описује основне принципе окрупњавања синтеровањем -Објашњава примјену поступака синтеровања у индустрији	-Тумачи основне принципе технологије брикетирања угља и машине за брикетирање - Тумачи особине брикета - Тумачи основне принципе окрупњавања синтеровањем - Тумачи примјену поступака синтеровања у индустрији - Анализира основне технологије синтеровања жељезних руда.		

	-Објашњава основе технологије синтеровања жељезних руда.			

Интеграција
Минералологија и петрографија, Геологија, Рударски радови , Методе откопавања, машине и уређаји у рударству
Извори
- Уџбеници које је одобрило Министарство просвјете и културе Републике Српске; - Друга стручна и теоријска литература (стручни часописи, приручници, збирке, видео и аудио записи, интернет и сл.).
Оцјењивање
Оцјењивање се врши у складу са Законом о средњем образовању и васпитању и Правилником о оцјењивању ученика у настави и полагању испита у средњој школи. О техникама и критеријима оцјењивања ученике треба упознати на почетку изучавања модула.